

Nekrologi

PRIMARIJ FEDOR KREJČI, DR. MED., SPECIALIST INTERNE MEDICINE IN KLINIČNI TOKSIKOLOG

1926-2004

Bogdan Leskovic

Rojen je bil 24. julija 1926 v Ljubljani, kjer se je tudi šolal in zaključil študij na Medicinski fakulteti 12. maja 1951. Obvezni staž je opravil v Splošni bolnišnici na Jesenicah in v Kliničnih bolnicah v Ljubljani. V letih 1952/53 je delal eno leto v Bosni, v obratni ambulanti železarne v Zenici. Junija 1953 se je zaposlil na Interni kliniki v Ljubljani in opravil specialistični izpit iz interne medicine 20. decembra 1958. Od leta 1963 dalje je bil vodja Internistične prve pomoči (IPP) s stalno dežurno ambulantno službo ter malim hospitalnim oddelkom na tedanji Polikliniki – v okviru Interne klinike. V tem svojstvu se je začel intenzivno ukvarjati s klinično toksikologijo. Leta 1969 mu je bil podeljen naslov primarij. V letih 1967-1973 je bil organizator podiplomskega seminarja Tavčarjevi dnevi na Interni kliniki in urednik njegovega zbornika predavanj,

oboje namenjeno predvsem zdravnikom splošne medicine. Občasno je predaval medicincem na Medicinski fakulteti klinično toksikologijo ter vodil zanje vaje iz interne medicine. Bil je stalni zunanji sodelavec in predavatelj toksikologije na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete. Na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani je več let predaval predmet interna medicina. Za zdravstvene delavce je napisal učbenik Notranje bolezni leta 1962 in sodeloval pri petih drugih medicinskih učbenikih oziroma priročnikih s poglavji iz klinične toksikologije. Pri Rdečem križu Slovenije je predaval v sklopu prve pomoči o aktualnih zastrupitvah. Več let je bil predsednik Zdravniške komisije I. stopnje za vojaške vojne invalide.

Leta 1973 je ob Internistični prvi pomoči prišlo predvsem na pobudo primarija Krejčija in z veliko podporo takratnega predstojnika Inštituta za sodno medicino akademika Janeza Milčinskega do ustanovitve Centra za zastrupitve. Leta 1975 je sledila preselitev obeh enot v novozgrajeni Klinični center. Primarij Krejči je že prej aktivno sodeloval pri načrtovanju njegovega urgentnega bloka, vključno s prostori in organizacijo prenovljene IPP in Centra za zastrupitve. Leta 1983 je s sodelavci vpeljal stalno telefonsko konzultativno in informacijsko službo za pomoč pri akutnih zastrupitvah, dosegljivo ob vsakem času za vse zdravstvene ustanove v Sloveniji. Tako je nastal za tiste čase sodoben Center za zastrupitve z vsemi najnужnejšimi elementi. Njegova informatika – sistematično zbrano obsežno gradivo z več kot dvajsettisoč članki in več

kot tisoč knjigami in revijami – je bila vzor tudi izven meja Slovenije.

V okviru tega strokovnega dela je leta 1979 vpeljal primarij Krejči s sodelavci redni vsakoletni enotedenski seminar iz klinične toksikologije (sprva celo dvakrat letno) za specializante interne medicine in drugih sorodnih strok. Njegov namen je seznanjati tudi druge zainteresirane zdravnike in farmacevte s klinično razpoznavo akutnih zastrupitev in s takojšnjimi nujnimi ukrepi, z aktualno, racionalno diagnostiko ter zdravljenjem na kraju samem, v krajevni ambulanti, pa tudi v regionalnih bolnišnicah.

Od leta 1977-1979 je bil primarij Krejči predsednik Združenja toksikologov Jugoslavije in je v tem času organiziral kongres v Portorožu in dvoje strokovnih sestankov. Kot predavatelj je aktivno sodeloval tudi na več drugih kongresih s področja toksikologije doma in v tujini. Sam in s sodelavci je objavil nad petdeset strokovnih člankov ter številne poljudne prispevke v raznih revijah, predvsem o zastrupitvah.

Center za zastrupitve je vodil skrbno do svoje upokojitve leta 1990.

Takoj po novem letu, že drugega dne leta 2004 pa nas je vse presenetila žalostna vest, da je primarij Krejči preminil.

Žalna seja za pokojnim dolgoletnim predstojnikom Internistične prve pomoči in Centra za zastrupitve primarijem Fedorjem Krejčijem, dr.med. je bila v sejni sobi Kliničnega centra 8. januarja 2004. Na njej je spregovoril njegov prvi sodelavec primarij asistent Martin Možina, dr. med., ki je med drugim dejal:

Zastalo je utrujeno srce skrbnega moža, očeta in dedka, odličnega zdravnika, strokovnjaka, sodelavca, našega učitelja in prijatelja ...

Primarij Krejči je bil klinik z dušo in telesom. Bil je morda eden zadnjih gorečih zagovornikov t.i. integralne interne medicine. Klinični toksikologiji je zagotovil mesto vzporedno z drugimi vejami interne medicine. Hkrati pa je zagovarjal timsko obravnavo in racionalno združil znanje in večšine strokovnjakov in urgentne in intenzivne medicine, nefrologije in drugih vej interne medicine, pa tudi nevrologije, pediatrije, analitike in drugih. Zagovarjal je celovito obravnavo bolnika: »Zdraviti moramo bolnika in ne samo njegovo bolezen ali strup. Pomembna je tudi obravnavo psihičnih in socialnih problemov, ki so tako pogosto tesno povezani z zastrupitvami« je rad poudarjal.

Bil je tudi naš učitelj. Svoje znanje in izkušnje je nesebično razdal predvsem študentom in mladim zdravnikom ...

Primarij Krejči je bil aktiven tudi izven klinike, predvsem v okviru Slovenskega zdravniškega društva, zlasti takratne Sekcije za intenzivno interno medicino in toksikologijo, kot se je sprva imenovala, kasneje pa v okviru Slovenskega združenja za urgentno medicino in Slovenskega toksikološkega društva, katerih častni član je postal prav pred kratkim.

Poznan je bil po svoji strokovnosti, marljivosti, natančnosti, vestnosti in izrednem čutu za odgovornost. To je zahteval tudi od svojih sodelavcev. Bil je kritičen tudi do dogajanj v družbi, korekten in pokončen, pošten in izredno skromen. Slovel je po svoji duhovitosti, iskrivosti in prefinjenem občutku za humor. Vse to je kazalo na njegov velik življenjski optimizem, ki ga je kazal vse do zadnjega dne.

Pred dnevi pa je zastalo srce tega plemenitega človeka. Pogrešali ga bomo. Spominjali se ga bomo po njegovi osebnosti in njegovih delih. Nedvomno je vtisnil globok pečat v okolju, v katerem je živel in deloval: v Centru za zastrupitve, kjer nam je bil dolgoletni predstojnik, na Interni kliniki, ki ji je predano posvetil svojih štirideset najbolj ustvarjalnih let in v slovenski medicini, ki ji je na široko utrl pot v sodobno urgentno medicino in klinično toksikologijo – je bilo še povedano na zaključku žalne seje.

V takem spominu ga bomo ohranili tudi drugi njegovi sopotniki v življenju in medicini.